

Proglas maturantom v Sloveniji

Povežimo generacije maturantov.
Ohranimo njihove zgodbe, znanje in dosežke za prihodnje rodove.

6. november 2026

Ob praznovanju *280-letnice novomeške gimnazije (1746–2026)* je nastala pobuda, ki presega meje ene šole in enega mesta. Eden njenih vidnih rezultatov je novi spletni portal MaturantiNovomesto.eu, namenjen povezovanju generacij maturantov ter zbiranju, ohranjanju in predstavljanju njihovih življenjskih zgodb, dela in dosežkov.

Portal temelji na sodobni spletni tehnologiji WordPress. Pri njegovem razvoju, urejanju in vzdrževanju uporabljamo tudi orodje umetne inteligence ChatGPT podjetja OpenAI. S tem odpiramo nove možnosti sodelovanja med maturanti, njihovimi šolami in širšo skupnostjo.

Z veseljem vam posredujemo povezavo na prvo vzorčno stran novega portala MaturantiNovomesto.eu: Generacija maturantov novomeške gimnazije 1960. Ta stran povezuje podatke o maturantih in profesorjih, fotografije, spomine, dosežke, srečanja ter digitalne zgodovinske vire.

K sodelovanju vabimo maturante vseh srednjih šol v Sloveniji.

Zakaj je pobuda pomembna? V Sloveniji živi na tisoče maturantov različnih generacij. Med njimi so znanstveniki, učitelji, zdravniki, inženirji, podjetniki, umetniki, kulturni ustvarjalci in številni drugi, ki so s svojim delom prispevali in še vedno prispevajo k razvoju Slovenije.

Njihovo znanje, izkušnje, spomini in dosežki predstavljajo izjemno bogastvo. Toda številni dragoceni podatki ostajajo razpršeni po knjigah, časopisih, osebnih arhivih, fotografijah, publikacijah in spletnih straneh. Mnogi niso digitalizirani, zato so težko dostopni ali pa jim grozi, da bodo sčasoma pozabljeni.

Kar ni digitalno dostopno, je tudi za orodja umetne inteligence praviloma težko najdljivo in uporabno. V času pospešenega razvoja umetne inteligence postaja zato še posebej pomembno, da podatke o maturantih, njihovem delu in dosežkih zbiramo, urejamo, digitaliziramo, povezujemo in omogočamo njihovo odgovorno uporabo.

Ne gre zgolj za ohranjanje spominov. Gre za ustvarjanje *rastoče digitalne zbirke znanja, izkušenj in dosežkov generacij,* ki bo koristna maturantom, njihovim družinam, šolam, raziskovalcem in prihodnjim rodovom.

Kaj predlagamo maturantom slovenskih šol?

Vzpostavite spletni portal maturantov svoje šole!
Začetek je lahko zelo preprost.

1. *Povežite svojo generacijo***.** Dogovorite se za predstavnico ali predstavnika letnika oziroma generacije. To je pogosto oseba, ki že organizira obletnice mature in vzdržuje stike s sošolkami in sošolci.
2. *Začnite zbirati gradivo***.** Zberite sezname maturantov, fotografije šolskih let in srečanj, spomine, zapise o življenjskih poteh, delu in dosežkih ter povezave na že objavljene e-prispevke in e-publikacije.
3. *Objavite in povežite podatke.* Uporabite obstoječo spletno stran šole, spletno stran maturantov ali vzpostavite nov portal. Poskrbite za ustrezna dovoljenja, varovanje osebnih podatkov in spoštovanje avtorskih pravic.
4. *Povežite generacije.* K sodelovanju povabite predstavnike drugih letnikov in generacij. Tako bo nastajala rastoča digitalna zbirka maturantov vaše šole.
5. *Uporabljajte umetno inteligenco***.** Orodja, kot je ChatGPT, lahko pomagajo pri urejanju gradiva, pripravi besedil, iskanju povezav med objavljenimi viri in razvoju spletnega portala. Njihove rezultate je treba preverjati.

Ni treba začeti z velikim projektom. Dovolj je ena generacija, nekaj sodelavcev in pripravljenost za povezovanje.

Povezujmo, kar že obstaja

Naš namen ni podvajanje že opravljenega dela, temveč povezovanje obstoječih podatkov, publikacij, fotografij, digitalnih zbirk in spletnih objav v pregledne, dostopne in trajno uporabne celote. Vsaka generacija lahko prispeva svoj del. Vsaka šola lahko razvije svojo digitalno zbirko. S povezovanjem teh zbirk pa lahko postopoma nastane *vseslovenska mreža portalov maturantov.*

Takšna mreža bi omogočala medgeneracijsko sodelovanje, ohranjanje kulturne in izobraževalne dediščine ter širšo prepoznavnost prispevkov maturantov k razvoju Slovenije. Posebej dragoceno je sodelovanje starejših maturantov, ki lahko svoje izkušnje, dokumente in spomine posredujejo mlajšim generacijam.

Vabilo k sodelovanju

Maturante vseh srednjih šol v Sloveniji vljudno vabimo, da se pridružijo pobudi. Oglejte si spletno stran Generacija maturantov novomeške gimnazije 1960 na portalu MaturantiNovomesto.eu kot primer začetnega pristopa. Z veseljem bomo izmenjevali izkušnje, predstavljali dobre prakse in sodelovali pri povezovanju maturantov različnih šol.

Prosimo, posredujte ta proglas svojim sošolkam in sošolcem, predstavnikom drugih generacij, vodstvom šol, društvom maturantov ter prijateljem in znancem, ki so maturirali na drugih šolah. Vsaka posredovana pobuda lahko spodbudi novo sodelovanje. Vsaka ohranjena zgodba lahko obogati naš skupni spomin.

Povezujmo generacije. Ohranjajmo dosežke. Uporabljajmo umetno inteligenco. Ustvarjajmo prihodnost skupaj.

Z lepimi pozdravi,

Mišo Andrijanič, predsednik
Miso.Andrijanic1@gmail.com
Jože Gričar, tajnik
Joze.Gricar@UM.si
Odbor maturantov novomeške gimnazije